

56

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Голова Приймальної комісії
Ректор Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

_____ **Губерський Л.В.**

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФАХУ

на здобуття ступеня вищої освіти – магістр

Освітній рівень – магістр

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма – «Практична психологія»

Київ – 2020

ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**«УХВАЛЕНО»****Науково-методичною радою Інституту
післядипломної освіти****протокол № 2 від 05 лютого 2020 року****Голова НМК**
проф. Ткаченко Н.В.**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФАХУ****на здобуття ступеня вищої освіти – магістр****Освітній рівень – магістр****Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки****Спеціальність – 053 «Психологія»****Освітньо-професійна програма – «Практична психологія»****Гарант програми****І.В. Ващенко****Київ – 2020**

Вступне випробування з фаху для конкурсного відбору вступників до Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2020 році для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 053 «Психологія» на заочну форму навчання складається із ста завдань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали. Кожна неправильна відповідь оцінюється у 0 балів.

Максимальна кількість балів складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів, що дає право вважати вступне випробування успішним повинна становити не менше 100 балів.

Час відведений на іспит складає 120 хв.

ЗМІСТ

БЛОК 1. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ.....	4
БЛОК 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ.....	5
БЛОК 3. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ....	5
БЛОК 4. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ.....	7
БЛОК 5. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ.....	8
БЛОК 6. ПРИКЛАДНІ ГАЛУЗІ ПСИХОЛОГІЇ.....	10
Рекомендована література.....	11
Зразок білета вступних випробувань.....	15

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

БЛОК 1. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Пояснювальні принципи і підходи до побудови історії психології

Історія психології й історія людської цивілізації в цілому: напрямки вивчення і тлумачення. Методологічні принципи і підходи до побудови історії психології. Культурологічний принцип в історії психології. Феноменологічний принцип в історії психології. Екзистенціальний принцип в історії психології.

Тема 2. Історія психології як галузь психологічної науки

Історія психології і завдання розробки системи психологічної науки. Історичне становлення предмета психології. Історичне становлення методу психології.

Тема 3. Донауковий період розвитку психологічної думки

Розвиток психологічної думки в контексті філософії Давнього світу і релігійних ідей Середньовіччя. Форми грецького життя, що підготували народження філософії. Фундаментальні проблеми античної філософії. Фази і періоди античної філософії. Основні представники та їхні ідеї і вчення. Патристика. Схоластика. Логіка Середньовіччя. Розвиток філософської і психологічної думки в епоху Відродження та в епоху наукової революції (Барокко). Історіографічне значення термінів "гуманізм" і "відродження". Видатні особистості італійського Відродження. Леонардо да Вінчі: природа, наука і мистецтво. Наукова революція: загальна характеристика. Формування нового типу знання. Основні представники та їхні вчення. Епоха Просвітництва і рух філософсько-психологічної думки. Просвітництво у Франції. Англійське Просвітництво. Німецьке Просвітництво: характеристики, попередники, соціокультурне середовище. Італійське Просвітництво.

Тема 4. Науковий період історії психології і система психологічних вчень

XIX сторіччя: народження психології. Психологічна лабораторія В. Вундта. Система психології В. Вундта. Початок наукової психології. Г. І. Челпанов. Сучасна психологія: школи, напрями, тенденції розвитку. Гуманітарні науки у XX сторіччі. Психологія форми (гештальтпсихологія). Біхевіоризм.

Феноменологія, екзистенціалізм, герменевтика. Філософія і психологія мови. Персоналізм. Психоаналіз, неофрейдизм і структуралізм.

Тема 5. Вітчизняні наукові психологічні школи і напрями

Людина як предмет пізнання (Б. Г. Ананьєв). Культурно-історична теорія психіки (Л. С. Виготський). Теорія діяльності (О. М. Леонтьєв). Навчання про діалектику людського життя (К. О. Абульханова-Славська).

Національні наукові психологічні школи: історія та сучасність. Українська наукова школа з проблеми теорії та практики психологічної оцінки (психодіагностики) особистості (Л. Ф. Бурлачук). Психологія сучасного способу життя (Ю. М. Швалб). Харківська психологічна школа (П. І. Зінченко, О. М. Лактіонов, Г. К. Серета, О. С. Кочарян). Особистісно-професійне становлення майбутнього фахівця-педагога (Д. Ф. Ніколенко, О. В. Скрипченко, М. В. Левченко, Л. В. Долинська). Одеська психологічна школа (В. І. Подшивалкіна, О. Я. Чебикін). Теорія установки Узнадзе К. Д. і грузинська школа психології. Психологічні центри Радянського Союзу, України і сучасних держав СНД. Психологія вчинку (В. Роменець, В. Татенко).

БЛОК 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Тема 1. Методологічні проблеми сучасної психології: сутність, динаміка

Методологічні проблеми нелінійного природознавства як феномену постнекласичної науки. Специфіка методології психології. Криза у психології та пошук загальної методології. Дискусія про психологічний закон у вітчизняній психології.

БЛОК 3. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ. ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Поняття про психіку. Предмет психології як науки.

Психіка як предмет наукового дослідження. Функції психіки. Механізми психіки: відображення, проектування та опредметнення. Предмет і завдання психології. Динаміка уявлень про предмет психології.

Тема 2. Методи психології

Методи в психології: класифікація та особливості застосування. Методи психологічних досліджень: загальнонаукові (аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, історичний метод, логічний метод, класифікація), теоретичні (формалізація, аксіоматизація, гіпотетико-дедуктивний), емпіричні (основні, допоміжні, експериментальні, неекспериментальні, діагностичні), організаційні (порівняльний, лонгітюдний, комплексний), інтерпретаційні (генетичний, структурно-функціональний, системний), методи обробки даних (кількісні, якісні, методи математичної статистики). Спостереження та самоспостереження. Види експерименту. Особливості використання психодіагностичних методів: бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування, соціометрія, референтометрія, біографічний метод, аналіз продуктів діяльності. Методи психологічного впливу на особистість: психологічна консультація; психологічна корекція; психологічний тренінг; психологічна терапія та реабілітація.

Тема 3. Галузі психологічної науки

Історіогенез становлення та розвитку системи галузей психологічної науки. Галузі сучасної психології. Проблема співвідношення фундаментальних та прикладних галузей в структурі сучасного психологічного знання.

Тема 4. Психічні явища: класифікація та систематизація

Світ психічних явищ особистості та емоційно-вольових процесів. Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості. Взаємозв'язок психічних процесів, станів та властивостей.

Тема 5. Психічні процеси

Структура психічних процесів: пізнавальні, емоційні, вольові. Класифікація пізнавальних процесів: відчуття, сприймання, уявлення, мислення, уява, увага, пам'ять, мова. Характеристика пізнавальних процесів: види, властивості, можливості, функції, теорії. Явище ремінісценції.

Емоційні та вольові процеси: система, функції. Фізіологічні основи почуттів і емоцій. Основні компоненти емоційного процесу. Види емоцій. Теорії емоцій. Роль почуттів у пізнавальній та практичній діяльності. Поняття про волю. Вольова дія. Вольові властивості та їх розвиток.

Тема 6. Вищі психічні функції та властивості

Свідомість як вища форма розвитку психіки. Психологічні закономірності пізнавальної діяльності. Загальнопсихологічні теорії інтелекту. Психологічні закономірності творчості. Креативність. Самосвідомість та її розвиток. Зміст та структура Я-концепції. Значення рефлексу в пізнанні та самопізнанні.

Тема 7. Індивідуально-психологічні особливості особистості

Індивідуальні відмінності. Темперамент: поняття, властивості. Теорії темпераменту: Е. Кречмера, К. Конрад, Г. Хейманс і Є. Вірсме, С. Берт, Дж. Гілфорд, Л. Терстоун. Вчення про властивості нервової системи та темперамент за І. Павловим. Концепція властивостей нервової системи та темпераменту Б. Теплова та В. Небиліцина. Здібності. Види здібностей. Пізнавальні здібності. Інтелект. Психометричні моделі інтелекту. Біологічні та соціальні фактори розвитку інтелекту. Проблема спадковості інтелекту. Характер. Дослідження особистості з позицій теорії рис: Г. Олпорт, Р. Кеттелл, Г. Айзенк. Дослідження особистості з позицій теорії типів.

Тема 8. Діяльність

Діяльність як психологічна проблема. Поняття про діяльність як вияв фізичної і психічної активності. Діяльність як фактор розвитку індивіда і становлення людської особистості та індивідуальності. Соціально-психологічний аспект діяльності. Діяльність як психофізіологічний процес: психічні процеси та досвід людини (знання, уміння, навички, звички). Зміст і структура активності і діяльності: потреба, мотив, задача, дія (операція), результат, контроль і оцінка. Внутрішні і зовнішні компоненти діяльності. Інтеріоризація та екстеріоризація. Види людської діяльності (спілкування, гра, навчання, праця), їхнє освоєння і розвиток

Тема 9. Особистість

Поняття особистості у психології. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Типи теорій особистості: психодинамічні, соціодинамічні, інтеракціоністичні, експериментальні, неекспериментальні; структурні, динамічні. Природа особистості в психологічних теоріях: особистість в описовій психології В. Дільтея та Е. Шпангера; типологія особистостей О. Лазурського; психоаналітичні теорії особистості – З. Фрейд, К. Юнг, А. Адлер, Е. Фромм, Г. Салліван; гуманістичні теорії особистості (К. Роджерс, А. Маслоу); теорія особистісних рис (Г. Олпорт, Р. Кеттелл); теорії особистості у французькій соціальній школі (Е. Дюркгейм, К. Левін); теорія соціального навчання (біхевіористська модель Б. Скіннер, А. Вейс, У. Хантер); особистість у концепціях вітчизняних психологів (Л. Виготський, С. Рубінштейн, Г. Костюк, Т. Титаренко).

Склад і структура особистості: спрямованість особистості, що визначає її активність і діяльність; індивідуально-психофізіологічні властивості особистості (статеві, вікові особливості, патологічні зміни, темперамент); соціально-психофізіологічна характеристика особистості (психічні процеси, стани, властивості, характер); соціально-генетичний аспект особистості (задатки, здібності, досвід людини). Формування та розвиток особистості. Шляхи, умови, фактори особистісного зростання. Стадії розвитку особистості за Е. Еріксоном.

БЛОК 4. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Теоретичні основи соціальної психології

Предмет соціальної психології. Співвідношення соціального та психічного. Співвідношення загальної психології, соціальної психології та соціології. Виникнення та становлення соціальної психології. Розвиток соціальної психології в СРСР та Україні. Розвиток соціальної психології в Європі та США. Головні теоретичні напрями зарубіжної соціальної психології.

Тема 2. Психологія спілкування

Спілкування як соціально-психологічне явище. Структура спілкування. Функції спілкування. Види спілкування. Спілкування як обмін інформацією. Засоби комунікації. Вербальна та невербальна комунікація. Бар'єри спілкування. Спілкування як взаємодія. Види

взаємодії. Особливості емпіричного дослідження взаємодії. Спілкування як сприймання і розуміння людьми один одного. Механізми взаєморозуміння. Роль установок та стереотипів у соціальній перцепції. Каузальна атрибуція як соціально-психологічний феномен. Психологічні способи впливу в процесі спілкування.

Тема 3. Психологія груп

Поняття про соціальну групу. Класифікації груп. Психологічні особливості великих соціальних груп. Форми соціального контролю на рівні великих груп. Психологічні закономірності масової поведінки. Психологічні закономірності функціонування та розвитку малих соціальних груп. Процеси та механізми групової динаміки. Розвиток малої соціальної групи. Моделі групо- та колективоутворення. Групові норми та нормоутворення. Феномен групового тиску. Конформізм та конформність. Експерименти С. Аша та М. Шеріфа. Проблема згуртованості групи. Конфлікт як явище групової динаміки. Феномен лідерства і керівництва. Теорії походження лідерства та керівництва. Стили лідерства та керівництва. Особливості прийняття рішення групою.

Тема 4. Психологічні особливості етнічних груп

Етнопсихологічні характеристики етнічних груп та особистості. Феномен етнічної ідентичності. Етнічна свідомість. Етнічна самосвідомість.

Етнічний (національний) характер. Співвідношення понять етнічний (національний) характер та характер особистості. Труднощі у дослідженні етнічного (національного) характеру. Культура й психологія: точки взаємозв'язку. Культура як основа етнорозрізнявальна ознаки. Колективізм-індивідуалізм як психологічна характеристика етнічних груп. Особливості українського національного характеру. Етнічні стереотипи. Феномен етноцентризму. Проблема походження етнопсихологічних особливостей.

Тема 5. Соціальна психологія особистості

Соціально-психологічні аспекти дослідження особистості. Проблема соціалізації у соціальній психології. Інститути соціалізації. Етапи соціалізації. Механізми соціалізації. Особистість у структурі групових відносин. Статус та роль особистості у групі. Структура та функції соціальних установок. Взаємозв'язок соціальної установки та поведінки. Феномен Р. Лап'єра. Роль як реалізація статусу і позиції особистості. Експеримент Ф. Зімбардо.

Тема 6. Прикладна соціальна психологія

Головні напрями прикладної соціальної психології. Цілі та принципи соціально-психологічного тренінгу. Різновиди та сфери застосування соціально-психологічного тренінгу. Соціально-психологічні проблеми управління та організації. Психологічні закономірності впливу засобів масової комунікації. Психологічні закономірності рекламного впливу. Психологія іміджмейкінгу.

БЛОК 5. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ

Тема 1. Загальні закономірності психічного розвитку

Поняття про психічний розвиток. Чинники психічного розвитку. Проблема соціального та біологічного в психічному розвитку індивіда. Теорії психічного розвитку. Основні закони психічного розвитку (за Л. Виготським, З. Фройдом, Ж. Піаже). Механізми психічного розвитку. Кризи вікового розвитку, їх зміст; підходи Л. Виготського та Е. Еріксона. Співвідношення навчання, виховання та розвитку. Психологічні проблеми навчання. Психологічна служба в системі освіти.

Тема 2. Стадії психічного розвитку

Періодизації розвитку особистості. Психологія немовляти. Психологічна характеристика раннього дитинства. Психологія середнього дитинства. Психологічні

особливості підліткового віку. Психологічна характеристика юнацького віку. Психічний розвиток у період ранньої дорослості. Психологія середньої дорослості. Психологічні особливості пізньої дорослості та старості.

Тема 3. Предмет і методологія дослідження педагогічної психології

Предмет і завдання педагогічної психології. Історичні види, форми, інститути та механізми соціалізації. Основні категорії педагогічної психології (соціалізація, виховання, навчання, формування, розвиток, наuczіння, навчальна діяльність, засвоєння та усвідомлення, соціальні цінності, соціальні настанови, знання, вміння, навички). Методи дослідження в педагогічній психології. Методи впливу педагогічної психології. Взаємозв'язок методології, методу та методики дослідження.

Тема 4. Психічний розвиток і освіта

Теорії співвідношення психічного розвитку і навчання. Умови психічного розвитку, поняття соціальної ситуації розвитку, новоутворення, зони актуального і найближчого розвитку. Роль провідної діяльності та сенситивного періоду у психічному розвитку дитини. Теорії співвідношення освіти (навчання) і розвитку у психології. Основні лінії психічного розвитку людини у процесі освіти.

Тема 5. Психологічний аналіз учіння

Учіння як різновид наuczіння. Механізми та закони наuczіння. Учіння як пізнавальна діяльність. Психологічна структура учіння, його основні характеристики. Зарубіжні та вітчизняні теорії навчальної діяльності (Я-А. Коменський, Ж. Піаже, К. Ушинський, С. Рубінштейн, Г. Костюк, Д. Ельконін, В. Давидов). Рівневий аналіз учіння. Проблема розвитку пізнавального інтересу. Поняття орієнтовної основи дій. Класифікація навчальних дій. Інформаційний компонент навчальної діяльності. Види контролю в навчальній діяльності. Психологічні умови ефективного формування понять, навчальних навичок. Оцінка та відзнака в навчальній діяльності. Класифікація оцінок. Особливості та закономірності формування навчальної діяльності та пізнавальних процесів на різних вікових етапах розвитку людини. Поняття, складові та типи навчальності.

Тема 6. Вікова психологія

Експериментальні плани у дослідженнях розвитку. Педологія як комплексна наука про дитину. Історія розвитку педології в СРСР. Закон рекапітуляції. Біогенетична теорія С. Холла. Філософія освіти М. Монтесорі. Концепція періодів чутливості. Психодіагностика інтелекту дітей. Поняття розумового віку. Поняття про IQ. Психоаналітичний погляд на психічний розвиток. Завдання розвитку особистості в епігенетичній теорії Е. Еріксона. Теорія прихильності Дж. Боулбі. Поведінка прихильності та стилі прихильності. Респондентна та оперантна моделі обумовлювання. Принципи обумовлювання. Теорія соціального наuczіння А. Бандури. Умови наuczіння через спостереження. Наuczіння з точки зору етології. Ознаки наuczіння шляхом імпринтингу. Стадії когнітивного розвитку за Ж. Піаже. Моральний розвиток в онтогенезі: підходи Ж. Піаже та Л. Колберга. Культурно-історична теорія Л. Виготського про психічний розвиток дитини. Д. Ельконін про психічний розвиток дитини.

Тема 7. Геронтопсихологія

В. Фролькіс та адаптаційно-регуляторна теорія вікового розвитку. Теорії старіння: порівняльний огляд. Специфіка застосування різних експериментальних планів у дослідженнях осіб старших вікових груп. Феномен ейджизму та його різновиди. Особливості змін мнемічної сфери при старінні. Особливості змін мовленнєвої сфери та інтелекту при старінні. Динаміка особистісних змін при старінні. Інволюція репродуктивної сфери: поняття про мено- та андропаузу. Психопатологія пізнього віку: поняття про параноїд, делірій,

інволюційну депресію тощо. Типологія деменцій пізнього віку, їхня етіологія та протективні фактори.

БЛОК 6. ПРИКЛАДНІ ГАЛУЗІ ПСИХОЛОГІЇ

Тема 1. Психологія соматичного та психічного хворого

Передумови виникнення та історія клінічної психології як наукової дисципліни. Критерії здоров'я та хвороби, норми та патології. Порушення психічної діяльності при психічних захворюваннях. Вплив хронічної соматичної хвороби на психіку. Психологічні та поведінкові реакції хворих на захворювання. Внутрішня картина хвороби. Механізми психологічного захисту при хворобі. Психологія лікувального процесу. Психологічна дія ліків. Плацебо-ефект. Психологічні особливості роботи з різними групами хворих. Роль особистості в етіології та патогенезі захворювання. Механізми розвитку психосоматичних хвороб.

Тема 2. Психологічне консультування та психотерапія

Психологічне консультування та немедична психотерапія як форми психологічної допомоги. Відмінності між психологічним консультуванням, немедичною та медичною терапією. Цілі та методи психологічного консультування. Принципи організації консультативної взаємодії. Моделі консультативної допомоги. Етапи консультативної взаємодії та їх завдання. Техніки консультування. Характеристика найбільш типових консультативних звернень. Історія виникнення та розвитку психотерапії як соціального інституту. Цілі та методи психологічної терапії. Напрями та школи психологічної терапії. Специфіка індивідуальної та групової психотерапії. Організаційні засади роботи психотерапевта. Проблема ефективності психологічної терапії. Етичні та професійні вимоги до підготовки та діяльності психотерапевта. Феномен професійного вигорання психотерапевта.

Тема 3. Психологічна діагностика

Виникнення та розвиток психодіагностики. Розвиток психодіагностики на теренах Радянського Союзу. Розвиток психодіагностики в Європі та США. Психодіагностичний метод і діагностичні підходи. Об'єктивний підхід у психодіагностиці. Тестування здібностей та особистості. Суб'єктивний підхід у психодіагностиці, його діагностичні можливості та обмеження. Проективний підхід до діагностики особистості. Поняття проєкції. Діагностичне значення та обмеження проєктивних методик. Класифікація психодіагностичних методик. Вимоги до психодіагностичних методик. Надійність, її види та способи встановлення. Валідність, її види та способи встановлення. Стандартизація психодіагностичної методики. Статистичні норми. Вимоги до розробки та адаптації психодіагностичних методик. Організація психодіагностичного обстеження. Характеристика основних етапів психодіагностичного обстеження. Психологічний діагноз та прогноз. Специфічні особливості комп'ютерної психодіагностики. Етичні та фахові норми психодіагностики.

Тема 4. Психологія праці, професійного вибору та профорієнтації

Психологія праці як прикладна галузь психологічної науки. Основні функції і завдання психолога на підприємстві. Психологічний зміст праці. Системна психологічна характеристика професійної діяльності. Професіограма як результат наукового вивчення і узагальнення відомостей про працю. Психограма як ядро професіограми. Професійна придатність як багаторівневе, поліструктурне утворення. Професійна придатність та професійно важливі властивості. Мотивація до праці. Моделі мотивацій до праці. Задоволеність працею. Функціональні стани людини в трудовій діяльності. Діагностика та корекція функціональних станів у трудовій діяльності. Навчання та підвищення кваліфікації працівників. Функції психолога в системі професійного відбору. Роль психолога в системі профорієнтації.

Рекомендована література

Основна:

1. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика : учеб. пособие для студ. вузов, обуч. по напр. и спец. психологии / Л. Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2006. – 350 с.
2. Власова О. І. Педагогічна психологія : Підручник для студ. вищ. навч. закл. – Київ, 2013. – 480 с.
3. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібн. – К.: Каравела, 2005. – 280 с.
4. Ждан А. Н. История психологии. От Античности до наших дней: Учебник для вузов. – М.: Академический проспект, 2004. – 576 с.
5. Загальна психологія: Підручник / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – Київ: Либідь, 2005. – 464 с.
6. Коваленко А. Б. Соціальна психологія: Підручник / А. Коваленко, М. Корнев. – К. : Геопринт, 2006. – 400 с.
7. Психологія [Текст]: Підручник для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ю. Трофімова. – 6-е вид. стер. – К.: Либідь, 2008. – 560 с.
8. Психологія: схеми, опорні конспекти, методика: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / За заг. ред. М. Корольчука. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2005. – 320 с.
9. Роменець В. А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки. Відродження : Навч. посіб. / В. А. Роменець. – К. : Либідь, 2005. – 916 с.
10. Роменець В. А. Історія психології епохи XVII століття. Епоха Просвітництва : Навч. посіб. / В. А. Роменець. – К. : Либідь, 2006. – 1000 с.
11. Роменець В. А. Історія психології XIX – початку XX ст.: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 1995. – 614 с.

Додаткова:

1. Абрамова Г. С. Психологическое консультирование : теория и опыт / Г. С. Абрамова. – М. : Академия, 2000. – 240 с.
2. Абульханова К. А. Психология и сознание личности (проблемы методологии, теории и исследования реальной личности) [Текст] : избранные психол. труды / К. А. Абульханова ; Московский психолого- социальный ин-т. – Воронеж : Модэк, 1999. – 224 с.
3. Айви А. Е., Саймек-Даунинг Л. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство / А. Айви, Л. Саймек-Даунинг Л. – М. : ПЕРСЭ, 2000. – 487 с.
4. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Б. Г. Ананьев. – 3-е изд. – СПб.: Питер, 2016. – 282 с.
5. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. – 7-е изд. – СПб. : Питер, 2005. – 688 с.
6. Андреева Г. М., Богомолова Н. Н., Петровская Л. А. Зарубежная социальная психология XX столетия: теоретические подходы: Учеб. пособ. для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2002. – 287 с.
7. Андреева Г. М. Социальная психология : учебник [для высших учебных заведений] / Г. М. Андреева. – Москва : Аспект Пресс, 2000. – 376 с.
8. Асмолов А. Г. Психология индивидуальности : методологические основы развития личности в историко-эволюционном процессе : учеб.-метод. пособ. для студ. психол. гос. ун-тов / А. Г. Асмолов. – М. : Изд-во Московского университета, 1986. – 96 с.
9. Бауэр Т. Психическое развитие ребенка /Пер. с англ. А. Б. Леоновой. – 2-е изд. М. : Прогресс, 1985. – 320 с.
10. Болотова А. К., Молчанова О. Н. Психология развития и возрастная психология: Учебник. – М. : Высшая Школа Экономики, 2012. – 526 с.

11. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте. – СПб.: Питер, 2008. – 400 с.
12. Бурлачук Л. Ф. и др. Основы психотерапии: Учебн. пособ. / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян. – К.: Ника-Центр, 1999. – 320 с.
13. Бурлачук Л. Ф. Введение в проективную психологию / Л. Ф. Бурлачук. – К.: Вист-С, 1997. – 128 с.
14. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов. – 2-е изд., перераб. и допол. – СПб.: Питер, 2006. – 528 с.
15. Васьковская С. В., Горностай П. П. Психологическое консультирование: ситуационные задачи. – К.: Вища школа, 1996. – 192 с.
16. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения: опыт теоретического и экспериментального психологического исследования / В. В. Давыдов. – Москва: Педагогика, 1986. – 240 с.
17. Данилюк І. В. Етнічна психологія як галузь наукового знання: історико-теоретичний вимір: [монографія] / І. В. Данилюк. – К.: «САММІТ-КНИГА», 2010. – 432 с.
18. Захаров Н. Н., Симоненко В. Д. Профессиональная ориентация школьников. – М.: Просвещение, 1989. – 192 с.
19. Карвасарский Б. Д. Медицинская психология: Учебник / Б. Д. Карвасарский. – СПб.: Медицина, 2004. – 553 с.
20. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості / Т. С. Кириленко. – Київ: Либідь, 2007. – 256 с.
21. Кириленко Т. С. Основы психології: Навч. посібн. / Т. Кириленко. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 88 с.
22. Клайн П. Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование: Пер. с англ. Киев: Малое научн. внедр. предприятия "ПАН ЛТД". 1994. – 283 с.
23. Клиническая психология и психотерапия: научное издание / ред.: М. Перре, У. Бауманн. – 3-е изд. – СПб.: Питер, 2012. – 944 с.
24. Клиническая психология: учебник / Е. А. Орлова, Н. Т. Колесник; ред. Г. И. Ефремова. – М.: Юрайт, 2011. – 363 с.
25. Клиническая психология: учебник / Под ред. Б. Д. Карвасарского. – СПб: Питер, 2002. – 960 с.
26. Костюк Г. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості [Текст] / Г. С. Костюк; за ред. Л. М. Проколієнко. – К.: Рад. школа, 1989. – 609 с.
27. Котлер Дж., Браун Р. Психотерапевтическое консультирование. – СПб.: Питер, 2001. – 464 с.
28. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. – М.: Академический проект, 1999. – 240 с.
29. Крайг Г. Психология развития. (Пер. с англ.). – СПб.: Питер, 2002. – 992 с.
30. Крайніков Е. В. Геронтологія: словник-довідник / Е. В. Крайніков. – К.: Паливода А. В., 2010. – 352 с.
31. Крысько В. Г. Этническая психология: учеб. пособ. / В. Г. Крысько. – М.: Академия, 2008. – 165 с.
32. Лебедева Н. М. Введение в этническую и кросскультурную психологию / Н. М. Лебедева. – М.: Ключ-С, 1999. – 191 с.
33. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность: учеб. пособ. / А. Н. Леонтьев. – 2-е изд. – М.: Смысл, 2004. – 352 с.
34. Леонтьев Д. А. Психология смысла: природа, строение и динамика смысловой реальности. 2-е изд., испр. – М.: Смысл, 2003. – 488 с.
35. Ломов Б. Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: Директ-Медиа, 2008. – 1174 с.
36. Майерс Д. Социальная психология: Интенсивный курс: Пер. с англ./ Д. Майерс. – 4-е междунар. изд. – М.: Прайм-Евразнак, 2007. – 510 с.

37. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология: Учеб. пособ. / В. Д. Менделевич. – 6-е изд. – М. : МЕДпресс-информ, 2008. – 432 с.
38. Немов Р. С. Психология : Учебник для студ. высш. пед. учеб. Заведений : В 3 кн. – 4-е изд. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – Кн. 1: Общие основы психологии. – 688 с.
39. Павленко В. М., Таглін С. О. Етнопсихологія. – К. : Сфера,, 1999. – 408 с.
40. Платонов К. К. Структура и развитие личности: психология личности / К. К. Платонов, А. Д. Глоточкин. – Москва : Наука, 1986. – 256 с.
41. Пайнс Э., Маслач К. Практикум по социальной психологии. – СПб.: Питер, 2000. – 528 с.
42. Парыгин Б. Д. Социальная психология: Проблемы методологии, истории и теории. – СПб.: ИГУП, 1999. – 592 с.
43. Патопсихологія. Навч. посіб. / за ред. С. Д, Максименко. – К. : ТОВ “КММ”, 2010, – 210 с.
44. Платонов К. К. Структура и развитие личности / К. К. Платонов. – М. : Наука, 1986. – 255 с.
45. Платонов Ю. П. Социальная психология: Учебник / Ю. П. Платонов. – М.: ИНФРА-М, 2016. – 336 с.
46. Платонов Ю. П. Этнопсихология: Учебник / Ю. П. Платонов. – М.: Академия, 2012. – 240 с.
47. Пономарев Я. А. Психология творчества / Я. А. Пономарев. – М.: Наука, 1976. – 303 с.
48. Проективная психология: Пер. с англ. – М.: Апрель Пресс, Издво-ЭКСМО-Пресс, 2000. – 528 с.
49. Психология развития / Под ред. Болотовой А. К., Молчановой О. Н. – М. : ЧеРо , 2005. – 524 с.
50. Райс Ф. Психология подросткового и юношеского возраста. (Пер. с англ.). – СПб. : Питер, 2000. – 624 с.
51. Ремшмидт Х. Подростковый и юношеский возраст: Проблемы становления личности. (Пер. с нем.). – М. : Мир, 1994. – 320 с.
52. Романова Е. 99 популярных профессий. Психологический анализ и профессиограммы. 2-е изд. – СПб. : Питер, 2003. – 464 с.
53. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии – СПб.: Питер, 2000 – 712 с.
54. Рыбалко Е.Ф. Возрастная и дифференциальная психология: Учеб. пособ. – Л.: Изд-во Ленинградского ун-та;. 1990. – 256 с.
55. Сапогова Е.Е. Психология развития человека. – М.: Аспект пресс, 2001 – 460 с.
56. Социальная психология. Хрестоматия: Учебное пособие для студентов вузов. Изд-е 3-е, испр. и доп. / ред.-сост. Е. П. Белинская, О. А. Тихомандрицкая. – М.: Аспект Пресс, 2012. – 475 с.
57. Стефаненко Т. Г. Этнопсихология: практикум: Учебное пособие для студентов вузов / Т. Г. Стефаненко. – М: Аспект Пресс, 2006. – 208 с.
58. Теплов Б. М. Проблемы индивидуальных различий: способности и одаренность / Б. М. Теплов // Хрестоматия по психологии: Учеб. пособ. /сост. В. В. Мироненко; ред. А. В. Петровский. – М.: Прсвещение, 1977. – С. 333-338.
59. Траверсе Т. М. Політична психологія: підручник / Т. М. Траверсе. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. – 318 с.
60. Фельдштейн Д. Н. Психология развития личности в онтогенезе. – М. : Педагогика, 1989. – 206 с.
61. Фрейд З. Введение в психоанализ: Лекции: Пер. с нем. – М. : Наука, 1989. – 456 с.
62. Фромм Э. Бегство от свободы. Человек для себя / Эрих Фромм; пер. с англ. – М. : АСТ, 2006. – 571 с.
63. Хекхаузен Х. Мотивация и деятельность / Х. Хекхаузен. – 2-е изд. – СПб. : Питер, 2003. – 860 с.
64. Хрестоматия по возрастной и педагогической психологии / Под ред. И. Ильсова, В. Ляудис: В 2 т. – [Т. 2]. Работы советских психологов периода 1946-1980 гг. – М. : Изд-

- во МГУ, 1981. – 304 с.
65. Хрестоматия по детской психологии : от младенца до подростка. Учебное пособие / Ред.-сост. к. психол. н. Г. В. Бурменская / Изд. 2-е, расш. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2005. – 656 с.
 66. Хрестоматія з дитячої психології: навчально-методичний посібник / укладачі Ю. О. Приходько, І. О. Лапченко та ін. – Кам'янець-Подільський : ТОВ «Рута» 2017. – 320 с.
 67. Хрестоматия по педагогической психологии / Сост. и авт. введ. очерков А. И. Красило, А. П. Новгородцева. – М.: Междунар. пед. акад., 1995. – 416 с.
 68. Шибутани Т. Социальная психология / Т. Шибутани ; пер. с англ. Б. Б. Ольшанского. – М. : АСТ; Ростов : Феникс, 1999. – 544 с.
 69. Шихирев П. Н. Современная социальная психология : Учеб. пособ. для студ. вузов / П. Н. Шихирев. – М. : Ин-т психологии РАН, 1999. – 447 с.
 70. Шмелев А. Г. Основы психодиагностики: Учеб. пособ. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. – 542 с.
 71. Шпет Г. Г. Введение в этническую психологию / Г. Г. Шпет; 2-е изд. – СПб., 1996. – 155 с.
 72. Ярошевский М. Г. История психологии от Античности до начала XX века. – М., 1998. – 498 с.

**Зразок екзаменаційного білета
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня – магістр**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи _____ **В. А. Бугров**
«___» _____ 2020р.

Освітній рівень – магістр
Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність – 053 «Психологія»
Освітньо-професійна програма – «Практична психологія»
Форма здобуття вищої освіти – очна (денна)

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання – **200 балів**, а саме:

- Екзаменаційний білет складається зі ста завдань.
- Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.
- Кожна неправильна відповідь оцінюється у 0 балів.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	
1.	Про який метод ідеться: базується на створенні штучної ситуації, у якій досліджувана властивість виділяється, проявляється та оцінюється найкраще? А. Опитування; Б. Спостереження; В. Експеримент; Г. Природний експеримент.
2.	Тип сприймання, для якого характерна строга відповідність тому, що відбувається у дійсності, називається: А. Синтетичним; Б. Аналітичним; В. Об'єктивним; Г. Суб'єктивним.
3.	До якого типу темпераменту відносять людей швидких, рухливих, які дають емоційний відгук на усі враження, їх почуття безпосередньо виражаються у зовнішній поведінці, але вони не сильні і легко змінюють одне одного? А. Холеричного; Б. Сангвінічного; В. Флегматичного; Г. Меланхолічного.
4.	Як Г. Айзенк називав властивість темпераменту, що проявляється як емоційна нестійкість, напруженість, емоційна збудливість, депресивність? А. Екстраверсія; Б. Інтроверсія; В. Нейротизм; Г. Емоційна стійкість.

5.	<p>Психічні явища поділяються на такі класи:</p> <p>А. Психічні процеси, психічні властивості; Б. Психічні процеси, психічні властивості, психічні стани; В. Психічні процеси, психічні стани; Г. Психічні процеси, психічні властивості, психічні стани.</p>
6.	<p>Яке з вказаних тверджень справедливе щодо свідомості?</p> <p>А. Це вищий рівень психічного відображення об'єктивної реальності; Б. Це вищий рівень саморегуляції; В. Властива лише людині; Г. Усі відповіді правильні.</p>
7.	<p>До психічних властивостей належать:</p> <p>А. Здібності, характер, темперамент; Б. Здібності, спрямованість, воля; В. Темперамент, характер, пам'ять; Г. Піднесення, спрямованість, характер.</p>
8.	<p>Хто із вказаних вчених виділив та описав психологічні кризи, що неодмінно настають у кожної людини?</p> <p>А. А. Маслоу; Б. Е. Еріксон; В. З. Фрейд; Г. К. Роджерс.</p>
9.	<p>Функція мовлення, яка полягає у висловленні ставлення до пред- мета чи явища, називається:</p> <p>А. Функцією вираження; Б. Функцією впливу; В. Функцією повідомлення; Г. Функцією позначення.</p>
10.	...
100.	...